

Posudek vedoucího bakalářské práce
Šárky Bauerové Sekularizace venkova na příkladu Holašovic

Práce vznikla ze zájmu studentky zabývat se příčinami sekularizace a na doporučení vedoucího studovat tuto problematiku na příkladu lokality, kde autorka žije, se zahrnutím pohledu jejích obyvatel. Autorka samozřejmě v první části předkládá i výsledky svého seznámení s teoriemi sekularizace, ale těžiště práce je ve vlastním výzkumu. Ten měl podobu nejprve záznamu šesti rozhovorů s vhodně zvolenými obyvateli, kterým byla společná výchozí poválečná situace obce, ale během života jejich religiozita (a religiozita jejich dětí a vnoučat) prošla rozdílným vývojem. Rozhovory jsou reprodukovány jako celek, jedná se o příkladné narrative, jejichž segmentace by právě rozbila jednotu procesu, který postihují. Podstatné poznatky jsou v záznamech zvýrazněny tučně a následně jsou autorkou komentovány. Autorka si všímá jak proměn původní katolické religiozity, tak i její současné pluralizace a vytváření nových netradičních obřadů (pseudo)náboženského rázu s masovou účastí obyvatel - sekularizace je v jisté míře provázena desekularizací. Mezi příčinami sekularizace, které autorka zjistila, hraje kupodivu nepodstatnou roli komunistické potlačování náboženství; podstatnější bylo pracovní vytížení, zvláště o nedělích, a zdobrovolnění výuky náboženství. Celkově se zdá, že vztah obyvatel k náboženství je nevyhraněný. Ve třetí části autorka využila Hlavačkovu teorii desakralizace času, čímž mimo jiné potvrdila poznatek o významu likvidace nedělního a svátečního rytmu jako významné příčiny sekularizace. Svá zjištění autorka porovnává i se záznamy v matrikách. Vedlejší ziskem práce je zjištění, že v češtině zřejmě nemáme vhodnou publikaci, zabývající se tímto problémem, přinejmenším, že publikace, které mají sekularizaci venkovského prostoru v názvu jako Fasora/Hanuš/Malíř, se ve skutečnosti zabývají něčím úplně jiným. Práci Š. Bauerové je proto třeba hodnotit jako přínosnou; svůj význam v budoucnu zřejmě bude mít i to, že Hološovice pro svou mimořádnost budou předmětem dalších výzkumů, v nichž bude možné na autorčiny poznatky navázat.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 26. dubna 2013

Jaroslav Vokoun